

Fietstoeristendag

Analyse van Henk¹: een Laag boven de Atlantische oceaan heeft niet veel te vertellen in onze regio, daarvoor is het Hoog boven Roemenië nog net iets te sterk. Het resultaat - dat je ziet als je rechtersom draait met je vinger - is een zuidoosten wind, met kracht 2 tot 3. Niet echt een lekker maalwindje, ook al, omdat de lucht uit het zuiden nog warm is en dus dun. Het is een typische toeristendag, vandaag dus veel fietsers op de dijk waar we naar kunnen zwaaien. Kijk uit voor de zon, die kan nog tamelijk stevig branden, ook eind september. De zuidoosten hoek is in de zomer typisch de onweershoek. Nu is de zomer weliswaar formeel voorbij, maar de zomer begint tegenwoordig eerder en loopt langer door, het is dus goed er toch op te letten.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag lost de mist in het noordoosten snel op. Het wordt zonnig en warmer. De maximumtemperaturen lopen uiteen van 20°C op de Wadden tot plaatselijk 25°C in het zuiden. De oostelijke wind is overwegend matig. (Bron: KNMI)

1 Ja, klopt, Lex's computer is gecrasht - dus maak ik vandaag de weeranalyse. De vragen zijn wél van Lex en de les wordt ook gewoon gegeven door Lex - daar is geen computer bij nodig!

Vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.16.e

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. Welke 2 groepen mensen lopen het meeste gevaar op molens? Leg uit!
3. Hoe kun je jezelf onder meer beschermen tegen ongelukken?
4. Luiluiken zijn meestal zo geconstrueerd dat ze terugvallen nadat een zak graan naar boven is gegaan. Wat is hiervan een nadeel? En hoe zit het met afschieten? Hoe gaat dat met bezoekers?
5. Er zit een tamelijk oude trap in de molen met wat houtwormgaatjes, beetje uitgesleten ook. Hoe controleer je of de trap nog goed is?
6. Hoe beveilig je het gevlucht bij a. een stellingmolen, b een grondzeiler en c een beltmolen?
7. Je moet het gevlucht in en het is glibberig van de regen met mogelijk wat ijsvorming. Je kunt kiezen uit de klomp, de veiligheidsschoen met doorlopende zool, de veiligheidsschoen met hak, op je blote sokken. Wat kies je?
8. Waar moet je op letten bij de bliksemafleider?
9. Er moet een nieuw zeil voorgedragen worden. Hoe doe je dat?
10. Wat is de hoofdregel bij het voorleggen van zeilen door een leerlingengroep?
11. Waar zal de kruipaal het eerst slecht worden?
12. Waar moet je op letten bij het plaatsen en verwijderen van de steekborden?
13. Er wordt gekruid en dit gaat te zwaar. Waar loopt de staartbalk het risico om te breken?
14. Hoe voorkom je het raggen van de staart?
15. Waarom is een stevige bevestiging van het spaakkettinkje zo belangrijk?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.1.6.e

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Alles er voor, dan komt hij wel rond. Malen zal niet gaan.
2. Welke 2 groepen mensen lopen het meeste gevaar op molens? Leg uit!
Als 1e groep de molenaars en alle mensen die er werken. Als 2e groep alle bezoekers die de molen binnenkomen en er rondkijken. Bij de molenaars en de mensen die er werken bestaat het gevaar van bedrijfsblindheid en gewenning waardoor sommige gevaarlijke situaties niet meer worden onderkend. De groep bezoekers is onwetend over de gevaren en moet dus tegen zichzelf beschermd worden, dus bij grote groepen de molen stilzetten. Goede afscheidingen voor het draaiende gevlucht en de toegang naar de kap afsluiten of de trap weghalen.
3. Hoe kun je jezelf onder meer beschermen tegen ongelukken?
Nauwsluitende overall of beschermende kleding aantrekken, veiligheidsschoenen, geen losse touwtjes, koordjes o.i.d. of slingerende dassen. Lang haar weggestopt of in een net etc. zorgt ervoor dat je niet gegrepen kan worden door draaiende onderdelen.
4. Luiltuiken zijn meestal zo geconstrueerd dat ze terugvallen nadat een zak graan naar boven is gegaan. Wat is hiervan een nadeel? En hoe zit het met afschieten? Hoe gaat dat met bezoekers?
Nadeel 1 is dat het een hoop lawaai oplevert en dat het luitouw of de luitketting met grote precisie moet worden teruggeleid door de opening van de luiken. Nadeel 2 is dat het niet mogelijk is om direct van de maalzolder de volle zakken af te schieten. De luiken moeten dan open blijven staan. Als het even kan niet luien met bezoekers erbij, maar als het toch moet als demonstratie dan het bezoek ver weg houden van de luiopeningen. En nooit - NOOIT! - tijdens het luien onder de luiopening gaan staan.
5. Er zit een tamelijk oude trap in de molen met wat houtwormgaatjes, beetje uitgesleten ook. Hoe controleer je of de trap nog goed is?
Pak een flinke hamer (een vuistje of een handmokertje is prima) en geef een forse klap op elke tree, terwijl je naar boven loopt. Wees hiermee niet te benauwd want het gaat om jouw veiligheid en die van anderen. En denk eraan: een gebroken traprede is sneller vervangen dan dat jouw gebroken been weer beter is.
6. Hoe beveilig je het gevlucht bij a. een stellingmolen, b een grondzeiler en c een beltmolen?
De stelling met netten of hekken afscheiden, zodat er geen doorgang meer is naar het gevlucht. Ook de stellingdeur aan de gevluchtzijde goed sluiten en zonodig vergrendelen. Houd de netten en/of hekken zo dicht mogelijk bij de staart i.v.m. toezicht op bezoekers. Bij een grondzeiler het gevlucht zo goed mogelijk afschermen, alle toegangshekken gesloten houden en eventueel extra netten/kettingen etc. plaatsen. Zorg voor overzicht vanaf de staart. Beltmolens zijn

een tussenvorm tussen stellingmolen en grondzeiler. Dus ook hier weer veel netten om te beveiligen en altijd de deur aan de kant van het gevluucht ferm gesloten houden. Zo nodig tussentijds controleren bij veel bezoek.

7. Je moet het gevluucht in en het is glibberig van de regen met mogelijk wat ijsvorming. Je kunt kiezen uit de klomp, de veiligheidsschoen met doorlopende zool, de veiligheidsschoen met hak, op je blote sokken. Wat kies je?

De veiligheidsschoen met doorlopende zool is vragen om moeilijkheden en vallen. De klomp, mits met een ingezaagde hak, is al beter, maar hout op hout kan snel glijden. De veiligheidsschoen met hak is een goede keus. Het beste is toch op je sokken. Je voelt waar je loopt en door je lichaamswarmte blijft de sok stroef.

8. Waar moet je op letten bij de bliksemafleider?

Is de bekleding van de kabel nog goed, zitten er geen grote rafels aan de aansluitingen, is de klemkoppeling goed gangbaar (beetje vet erop zo nu en dan), zitten er koperen aansluitbeugels op de roeden, zijn de roeden goed doorverbonden ook met de askop, is de ringleiding nergens onderbroken en is er verbinding met de aardpennen etc.

9. Er moet een nieuw zeil voorgedragen worden. Hoe doe je dat?

Allereerst moet je met twee zijn. Eén trekt de valbeveiliging aan met de ander als buddy. De buddy gaat naar boven in de kap en maakt daar de beveiligingslijn vast waarna jij deze lijn vasthaakt aan je harnas en met het zeil naar boven kunt. Doe deze klus alleen met windstil weer of weinig wind.

10. Wat is de hoofdregel bij het voorleggen van zeilen door een leerlingengroep?

Degene die het zeil voorlegt licht ook de vang voor het volgende end - en NIEMAND ANDERS .

11. Waar zal de kruipaal het eerst slecht worden?

Op de scheiding van lucht en grond treedt de eerste rotting op.

12. Waar moet je op letten bij het plaatsen en verwijderen van de steekborden?

Controleer de bordveer op slechte plekken, schroefgaten zijn berucht, en kijk ook altijd of de klampen, voorzomer en bordschroot goed vast zitten. NB: de bordveer is meestal van essenhout en dit is een houtsoort die buiten snel in kwaliteit achteruit gaat. (snel rot dus)

13. Er wordt gekruid en dit gaat te zwaar. Waar loopt de staartbalk het risico om te breken?

Waar de munnik van het kruirad door de staartbalk steekt is deze doorboord en zwakker. Hier kan de staartbalk dus breken.

14. Hoe voorkom je het raggen van de staart?

Blok onder de staartbalk plaatsen waardoor hij steunt op de grond.

15. Waarom is een stevige bevestiging van het spaakkettinkje zo belangrijk?

Bij het losraken van het spaakkettinkje komt de molen los te staan en zou hij spontaan kunnen gaan kruien.

